

UNIVERZITET U TUZLI
FILOZOFSKI FAKULTET

STUDIJSKI PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA
PSIHOLOGIJA
u primjeni od akademske 2023/2024. godine

dr. Tihomila Markovića 1, 75 000 Tuzla,
Tel.: 00387 (0)35 306 330, 306 331, Fax.: 306 332,
<http://www.ff.untz.ba>
studentska služba: 035/306-365

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv i nosilac studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Psihologija**

Nosilac studijskog programa: **Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet**

1.2. Način izvođenja nastave i nivo studijskog programa

Studij je organizovan kao redovni studij. Nastava se izvodi kombinacijom redovnog studija i učenja na daljinu. Drugi ciklus studija traje jednu (1) godinu (2 semestra) i vrednuje se sa 60 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

1.3. Akademski i stručni naziv koji se stiče završetkom studijskog programa

Završetkom studija II ciklusa student stiče akademsko zvanje **magistar psihologije**, a u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog Kantona.

1.4. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava na studijskom programu II ciklusa studija Psihologija izvodi se na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini.

1.5. Procedure i uslovi upisa na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij je studij primarnog obrazovanja, dodiplomski studiji pedagogije - psihologije i psihologije.

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli. Minimalan broj kandidata za izvođenje nastave u punom obimu definisan je Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona.

1.6. Popis predmeta sa brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

Nastavni plan studijskog programa II ciklusa Psihologija sadrži obavezne predmete te završni magistarski rad.

NASTAVNI PLAN II CIKLUSA STUDIJA PSIHOLOGIJA

	PRVA (I) GODINA	I semestar					II semestar				
	Obavezni krediti	Zimski semestar					Ljetni semestar				
	PREDMET	P	A	L	drugi oblici nastave	ECTS	P	A	L	drugi oblici nastave	ECTS
1	Organizacijska psihologija	2	0	0	0	4					
2	Edukacijska psihologija: motivacijsko-socijalni procesi	2	0	0	0	4					
3	Metodologija psiholoških istraživanja sa multivarijantnim statističkim metodama	2	0	2	0	6					
4	Savremeni modeli u psihologiji ličnosti	2	0	0	0	4					
5	Psihologija mira: konflikti i procesi pomirenja	2	0	0	0	4					
6	Psihodiagnostička procjena i tretman modularni predmet:	4	0	2	2	8					
	modul 1: Psihodiagnostička procjena mentalnih poremećaja	2	0	0	2	4					
	modul 2: Psihoterapijski praktikum	2	0	2	0	4					
	Završni magistrski rad*									20	30
	Ukupno obaveznih*	14	0	4	2	30					30
	Ukupno sati/ECTS	20					30				

*Previđeni fond sati na Završnom master radu odnosi se na individualne kontakt sate kandidata sa mentorom i nastavnicima na pripremi i izradi završnog rada

**SILABUSI PREDMETA DATI SU U PRILOGU

Način organizacije nastave i obavljanja ispita regulisan je odgovarajućim aktima i propisima Univerziteta u Tuzli koji se odnose na ovu oblast.

1.7. Opis programa

U toku studija polaznici slušaju i polažu 6 predmeta:

1. Organizacijska psihologija
2. Edukacijska psihologija: motivacijsko-socijalni procesi
3. Metodologija psiholoških istraživanja sa multivarijantnim statističkim metodama
4. Savremeni modeli u psihologiji ličnosti
5. Psihologija mira: konflikti i procesi pomirenja
6. Psihodijagnostička procjena i tretman (moduli: Psihodijagnostička procjena mentalnih poremećaja i Psihoterapijski praktikum).

Naziv predmeta: Organizacijska psihologija		ECTS
		4
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Osposobljavanje studenata za razumijevanje procesa koji se dešavaju u modernim organizacijama. Studenti će upoznati osnovne organizacijske teorije, načine i probleme pri formiranju efikasnih radnih grupa, teorije rukovođenja i njihove motivacijske implikacije kao i pojmovi organizacijske klime i kulture te procjene radne uspješnosti.		
Sadržaj / struktura predmeta: 1.Organizacija i organizacijsko ponašanje 2.Organizacijske teorije: klasične, neoklasične i savremene 3.Pojedinac u organizaciji: socijalizacijski procesi i karijera u organizaciji 4.Radna grupa i faktori njene učinkovitosti 5.Timovi i njihova učinkovitost 6.Grupno odlučivanje. Vođenje i rukovođenje 7.Teoretski pristupi u razumijevanju vodstva 8.Stilovi rukovođenja: poslu-usmjereno rukovođenje i osoblju-usmjereno rukovođenje 9.Transformacijsko rukovođenje. Motivacijske implikacije različitih stilova vodstva 10.Organizacijska klima i kultura 11.Izvori, vrste i posljedice organizacijske klime 12.Upravljanje organizacijskom kulturom. Razvoj i promjene u organizaciji. 13.Modeli planiranih promjena 14.Procjenjivanje radne uspješnosti: ciljevi i metode 15.Izvori grešaka pri procjenjivanju i načini njihovog smanjivanja		
Literatura: 1.Sušanj, Z. (2005). Organizacijska klima i kultura. Jastrebarsko, Naklada Slap. 2.Rijavec, M. i Miljković, D.(2007). Organizacijska psihologija-odabrana poglavlja. Zagreb. IEP 3.Vardo, E. (2017). Psihologija menadžmenta u tranziciji. Sarajevo. Društvo psihologa u FBiH 4.Janićević, N. (2008). Organizaciono ponašanje. Beograd. Data status (pojedina poglavlja) Šira literatura: 1.Mihailović, D. (1999). Psihologija rada u organizaciji. Beograd. Fakultet organizacionih nauka 2.Bahtijarević-Šiber, F. (1999). Managment ljudskih potencijala. Zagreb. Golden marketing 3.Cooper, D. i Robertson, I.T. (2006). Psihologija odabira zaposlenika. Jastrebarsko. Naklada Slap		

- 4.Kitchin, D.(2002). An Introduction to Organisational Behaviour for Managers and Engineers: A Group and Multicultural Approach. Butterworth-Heinemann/Elsevier
- 5.Robbins, S.P., Judge, T.A. & Campbell, T. (2010). Organizational Behavior. Pearson Education, Limited

Naziv predmeta:		ECTS
Edukacijska psihologija: motivacijsko-socijalni procesi		4
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Cilj ovoga kolegija je rad sa studentima na razvoju vještina kritičkog promišljanja, implikacija teorijskih modela i upoznavanje sa metodama istraživanja u području motivacije i socijalnih procesa u školskom kontekstu. Studenti će ovladati primjenom postupaka koji imaju za cilj utvrđivanje i poticanje motivacije za učenje, kao i primjenom postupaka za utvrđivanjem i unapređenjem socijalnih odnosa u razredu; načinima poticanja i održavanja produktivne razredne atmosfere i vještinama upravljanja razredom. Studenti će se upoznati sa načinima uspješnog preveniranja nepoželjnih oblika ponašanja u razredu, planiranjem intervencija u oblasti školskog nasilja i načinima unapređivanja saradnje porodice i škole		
Sadržaj / struktura predmeta: - Unutrašnji i vanjski uvjeti učenja – model recipročnog determinizma; - Određenje motivacije za učenje; Motivacija u povijesnoj i savremenoj perspektivi; - Primjena teorija motivacije u školskom kontekstu; - Ciljevi učenja i ciljne orijentacije; Značaj povratne informacije u školskom učenju; - Uloga osobnih uvjerenja: self-koncepta učenika u školskom učenju; Uloga osobnih uvjerenja o svojim sposobnostima, samoeфикаsnosti, sopstvenoj vrijednosti; Uloga očekivanja uspješnosti i privlačnosti cilja u motivaciji: Atkinsonov model; Uloga osobnih uvjerenja učenika o uzrocima postignutog uspjeha ili neuspjeha i o kontroli; - Uloga interesa i emocija u školskom učenju; Priroda emocija: zdrave i nezdrave emocije; - Samoregulirano učenje; - Kontekstualne odrednice učenja i školske prilagodbe: Porodični kontekst, Školski i razredni kontekst (Aspekti interakcije nastavnik-učenik: osobne karakteristike nastavnika, komunikacijske vještine, strategije poučavanja, rukovođenje razredom, vrednovanje učeničkog postignuća, Interakcija učenika sa drugim učenicima), Obrazovna politika i obrazovni sistem kao kontekstualne odrednice - Suočavanje sa nepoželjnim oblicima ponašanja učenika i oblikovanje poželjnih oblika ponašanja; - Školsko nasilje- izvori, planiranje, intervencija; - Saradnja sa roditeljima i ostalim akterima obrazovnog procesa.		
Literatura: Voolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap. Vulfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2014). Psihologija u obrazovanju I. Beograd: Clio Vulfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2014). Psihologija u obrazovanju II. Beograd: Clio Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja. Zagreb: IER Sorić, I. (2014): Samoregulacija učenja: Možemo li naučiti učiti. Jastrebarsko: Naklada Slap Reeve J. (2010). Razumijevanje motivacije i emocija. Jastrebarsko: Naklada Slap Grgin, T. (1996). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap Stojaković, P. (2006). Višestruke sposobnosti za učenje, Filozofski fakultet, Univerzitet u Banja Luci Gordon, T. (2008). Kako biti uspješan nastavnik. Beograd: Kreativni centar.		

Bilić, V., Buljan-Flander, G., Hrpka, H. (2012). Nasilje nad djecom i među djecom. Jastrebarsko: Naklada Slap
 Popadić, D. (2009). Nasilje u školama. Beograd: Institut za psihologiju.

Naziv predmeta: Metodologija psiholoških istraživanja sa multivarijantnim statističkim metodama		ECTS 6
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Vježbe (A+L): 30
Cilj kolegija: Primarni ciljevi predmeta su: - Upoznavanje studenata s naprednim statističkim postupcima i procedurama koji se koriste u psihološkim istraživanjima, - Osposobljavanje studenta da kreiraju i razumiju eksperimentalne i neeksperimentalne nacрте istraživanja, te steknu osnovna znanja o validaciji i konstrukciji mjernih instrumenata, - Ovladavanje naprednim principima statističke analize podataka uz korištenje statističkih paketa (R, JASP), - Razumjevanje pozadine koja stoji iza "standardnih" multivarijantnih analiza, - Razvijanje vještine interpretacije dobijenih rezultata i pisanje istraživačkih izvještaja.		
Sadržaj / struktura predmeta: Teme, faze i vrste istraživanja; Podjele istraživanja; priprema istraživanja; Kontrola istraživanja Nacrti istraživanja; Izvori i vrste konfundacije u istraživanjima, Bivalentni i multivalentni jednofaktorski nacrti; Faktorijalni multivarijantni nacrti; Obrada, analiza i interpretacija. Frekvencijski nacrti; Jednofaktorski nacrti; Obrada, analiza i interpretacija. Dvofaktorski i trofaktorski nacrti. Korelacioni nacrti Izvještaj o istraživanju; Struktura pismenog izvještaja; Kratak primjer izvještaja o istraživanju Analiza varijance; Dvosmjerna analiza(višesmjerna)analiza; MANOVA; MANCOVA, Generalni linearni model; Višestruka regresijska analiza; ROC; Medijaciona analiza; Hijerarhijsko linearno modeliranje, Analiza glavnih komponenti, faktorska analiza, Diskriminaciona analiza; Polinomna logistička regresija; Metod potpornih vektora		
Literatura: - Rosenthal, R., & Rosnow, R. L. (2008). Essentials of behavioral research: Methods and data analysis (3rd ed.). New York: McGraw-Hill. - Tabachnick, B., & Fidell, L. (2018). Using Multivariate Statistics (7th ed.). Pearson. - Hayes, A. F. (2022). Introduction to Mediation, Moderation, and Conditional Process Analysis, Third Edition: A Regression-Based Approach (Methodology in the Social Sciences) (Third ed.). The Guilford Press. - Shadish, W. R., Cook, T. D., & Campbell, D.T. (2002). Experimental and Quasi-Experimental Designs for Generalized Causal Inference. Wadsworth. - Todorović, D. (2008). Metodologija psiholoških istraživanja. Centar za primenjenu psihologiju. - American Psychological Association. (2019). Publication Manual of the American Psychological Association (7th Edition). American Psychological Association.		

Naziv predmeta: Savremeni modeli u psihologiji ličnosti		ECTS
		4
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa savremenim teorijskim modelima i temama u psihologiji ličnosti, sa različitim istraživačkim paradigmatama u psihologiji ličnosti i sa metodološkim problemima u vezi sa istraživanjem ličnosti, kao i kreiranje osnovnih istraživačkih nacrtu u psihologiji ličnosti.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Konceptualni i metodološki okviri psihologije ličnosti - Različiti pristupi proučavanja ličnosti: savremene teme - Problemi psihologije ličnosti: pitanja strukture, dinamike i razvoja ličnosti - Metodološki problemi povezani sa procjenom ličnosti i osnovni istraživački problemi psihologije ličnosti - Savremeni teorijski modeli u psihologiji ličnosti: leksički modeli, psihobiološki pristupi ličnosti, kognitivni modeli, emocije i emocionalna regulacija - Prikazi naučnih radova iz domaće i strane periodike, pretraživanje interneta		
Literatura: Smederevac S. i Mitrović, D. (2009). Ličnost, metodi i modeli. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. Larsen, R.J. i Buss, D.M. (2008). Psihologija ličnosti-područja znanja o ljudskoj prirodi. Jastrebarsko: Naklada Slap. Caprara, G.V. i Cervone, D. (2003). Ličnost: determinante, dinamika i potencijali. Beograd: Dereta. Cloninger, S.C. (1996). Theories of Personality: Understanding persons. New Jersey: Prentice Hall. Kolenović-Đapo, J., Drače, S., Hadžiahmetović, N. (2015). Psihološki mehanizmi odbrane. Teorijski pristupi, klasifikacija i vodič za vježbe. Sarajevo: Filozofski fakultet. Knežević, G., Džamonja-Ignjatović, T. i Đurić-Jočić, D. (2004). Petofaktorski model ličnosti. Beograd: CPP Maio, G. R. and Haddock, G. (2010). The psychology of attitudes and attitude change. London: Sage Carver, C. S. & Scheier, M. F. (2000). Perspectives on personality. Boston: Allyn and Bacon Stelmack, R. M. (2004). On the psychobiology of personality: essays in honor of Marvin Zuckerman. Amsterdam, Elsevier ltd.		

Naziv predmeta: Psihologija mira: konflikti i procesi pomirenja		ECTS
		4
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: - Upoznati studente sa socijalnopsihološkom dinamikom ratnih sukoba, - Izložiti elemente i faktore koji predstavljaju rizik za izazivanje sukoba među grupama, - Upoznati studente sa složenošću i multidimenzinalnim aspektima pomirenja u postkonfliktnom kontekstu, - Pružiti studentima potpunije razumjevanje izazova kod procesa osmišljavanja projekata pomirenja, - Upoznati studente sa značajem pravde u izgradnji i održavanju mira.		
Sadržaj / struktura predmeta:		

Psihologija mira: ključni problemi. Mirovni pokreti. Obrazovanje za mir. Nasilje prema manjinskim grupama i zločini iz mržnje. Teorije mržnje. Rat kao krajnji oblik nasilja. Slika neprijatelja: dehumanizacija, infrahumanizacija, dijabolizacija i ideološko oblikovanje neprijatelja. Nacionalizam i rat. Socijalno-psihološka dinamika mobilizacije za rat. Rat i genocid: počinitelji, posmatrači i spasitelji. "Banalnost zla" i "banalnost herojstva". "Altruizam rođen iz patnje". Mirovne strategije i održavanje mira. Modeli izgradnje mira. Izgradnja i razvoj povjerenja. Temeljni pojmovi i kontroverze međugrupnog pomirenja. Izvinjenje i oprost. Grupno utemeljene emocije nakon sukoba: kolektivna krivica i sram. Tranziciona pravda i strategije pomirenja. Individualno psihološke i socijalnopsihološke funkcije suđenja ratnim zločinima. Pravedni mir i reparacije. Kolektivna traumatizacija, kolektivna viktimizacija, transgeneracijski prijenos i ponavljanje sukoba. Komemoracije, kolektivno pamćenje i kolektivni zaborav. Kultura mira i prevencija međugrupnog nasilja. Obrazovanje za mir i ljudska prava.

Literatura:

- Christie, D. J., & Winter, D. D. A. W. R. V. (2008). Peace, Conflict, and Violence: Peace Psychology for the 21st Century. I A Books.
- Simić, O., Volčič, Z., & Philpot, C. R. (2012). Peace Psychology in the Balkans: Dealing with a Violent Past while Building Peace (Peace Psychology Book Series). Springer.
- Landis, D., & Albert, R. D. (2016). Handbook of Ethnic Conflict: International Perspectives. Springer.
- Pratto, F., Žeželj, I., Maloku, E., Turjačanin, V., & Branković, M. (2019). Shaping Social Identities After Violent Conflict: Youth in the Western Balkans. Palgrave Macmillan.
- Badiou, A., & Hallward, P. (2013). Ethics: An Essay on the Understanding of Evil (Radical Thinkers). Verso.

Naziv predmeta: Psihodiagnostička procjena i tretman		ECTS
Modul 1: Psihodiagnostička procjena mentalnih poremećaja		4
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Drugi oblici nastave:30
Cilj kolegija: Primarni cilj kolegija je upoznavanje studenata s kliničkim slikama različitih psihičkih poremećaja i razumjevanje problema u klasifikaciji i dijagnostici poremećaja. Studenti će se upoznati sa: - psihodiagnostičkom klasifikacijom i najboljim pristupom u procjeni za različite grupe poremećaja - procesom kliničke procjene i primjenom različitih metoda procjene. - savremenim teorijskim pozicijama u objašnjenju činilaca etiologije i patoplasciteta, trajanja i ishoda mentalnih poremećaja - karakteristikama, mogućnostima, ograničenjima i zadacima kliničke procjene ličnosti i procjene mentalnih poremećaja - procedurama primjene različitih tehnika za dijagnostičku procjenu ličnosti i mentalnih poremećaja - principima kliničke interpretacije podataka dobijenih pomoću tehnika za dijagnostičku procjenu ličnosti i procjenu mentalnih poremećaja		
Sadržaj / struktura predmeta: - Procjena ličnosti i ponašanja u kliničke svrhe: - Intervju u kliničkoj procjeni; Tok intervjuja; Nivoi komunikacije u intervju; Dijagnostički intervju; Intervju sa djecom i adolescentima; Intervju sa porodicom - Funkcionalna analiza ponašanja - Samoopisne tehnike: prednosti i nedostaci testovnog procjenjivanja ličnosti. Klinički inventari i check liste simptoma - Karakteristike kliničke procjene sa djecom i adolescentima		

- Utvrđivanje/procjena klijentovih teškoća
- Savremene psihopatološke teorije
- Anksiozni poremećaji: etiologija, dijagnostička evaluacija
- Opsesivno-kompulsivni i srodni poremećaji: etiologija, dijagnostička evaluacija
- Depresivni poremećaji: etiologija, dijagnostička evaluacija
- Bipolarni i srodni poremećaji: etiologija, dijagnostička evaluacija
- Poremećaji vezani uz traumu i stresor: etiologija, dijagnostička evaluacija
- Poremećaji hranjenja: etiologija, dijagnostička evaluacija
- Poremećaji ličnosti: etiologija, dijagnostička evaluacija
- Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji: etiologija, dijagnostička evaluacija,
- Seksualni poremećaji i rodna disforija: etiologija, dijagnostička evaluacija,
- Disocijativni poremećaji: etiologija, dijagnostička evaluacija

Drugi oblici nastave:

- Praktična primjena psihodijagnostičkih instrumenata u procjeni klijenata u različitim institucijama; Uvježbavanje temeljnih i naprednih komunikacijskih vještina u radu s klijentima u različitim institucijama; Studije slučajajepojedinih mentalnih poremećaja u kojima će studenti demonstrirati poznavanje kliničke procjene i primjenu adekvatnih psiholoških intervencija
- Stručna praksa u različitim institucijama.

Literatura:

- Groth-Marnat, G., & Wright, J. (2016). Handbook of Psychological Assessment (6th ed.). Wiley.
- Kring, A. M., Davison, G.C., Neale, J.M., & Johnson, S.L. (2013). Abnormal Psychology DSM-5 Update, 12th Edition, New York: John Wiley & Sons, Inc. (odabrana poglavlja)
- Begić, D. (2014). Psihopatologija. Zagreb: Medicinska naklada
- Karlović, D. i sur. (2019). Psihijatrija. Jastrebarsko, Naklada Slap.
- Kaplan, I. i Sadock, B.J. (1998). Priručnik kliničke psihijatrije. Jastrebarsko, Naklada Slap.
- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>
- World Health Organization (2019). International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (11th ed.). <https://icd.who.int/>
- Bogović Dijaković, A i Gelo, J.(2021). Iz prakse kliničkog psihologa. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Priručnici primjenjenih testova
- Leahy, R.L., Holland, S.J., McGinn, L.K. (2014). Planovi tretmana i intervencije za depresiju i anksiozne poremećaje. Jastrebarsko, Naklada slap
- Berger, J. (2004). Psihodijagnostika. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. (odabrana poglavlja)
- Galić, S. (2002). Neuropsihologijska procjena: Testovi i tehnike. Jastrebarsko, Naklada Slap

Naziv predmeta: Psihodijagnostička procjena i tretman		ECTS
Modul 2: Psihoterapijski praktikum		4
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 30	Vježbe (A+L): 30
Cilj kolegija: Studenti će upoznati opća načela psihoterapijskih te teorijske i praktične osnove najvažnijih pravaca u psihoterapiji. Moći će razlikovati terapijske pravce prema njihovim osnivačima i najpoznatijim predstavnicima, teorijama i modelima ličnosti koje stoje u njihovoj osnovi, objašnjenjima nastanka psihičkih poremećaja i prema mehanizmima terapijskog djelovanja. Osim toga, upoznat će kvalitete i manjkavosti pojedinih terapijskih pravaca u tretmanu određenih psihičkih teškoća		
Sadržaj / struktura predmeta:		

- osnovni teorijski, metodološki i etički principi individualnog rada
- fenomenologija najčešćih smetnji:

1. Depresija
2. Anksiozni poremećaji
3. PTSD
4. Gubitak i žalovanje
5. Suicidalne namjere i suicid
6. Poremećaji ličnosti
6. Razvojne i porodične krize (promjene)

- procjena opšteg funkcionisanja
- inicijalna procjena
- planiranje tretmana i praćenja progresa
- modaliteti tehnika sa navedenim smetnjama
- potrebe stručnjaka u individualnom radu
- završetak procesa i okončanje saradnje
- procjena lične učinkovitosti u različitim pristupima

Literatura:

- Strack, S (2009): <Razlikovanje normalne od abnormalne ličnosti; Naklada Slap, Jastrebarsko
- Arambašić, L (2005): Gubitak, tugovanje, podrška, Naklada Slap, Jastrebarsko
- J. S. Back (2017) : Osnove kognitivne terapije . Naklada Slap, Jastrebarsko
- J Predrag (1996): Stres, trauma, opravak (online izdanje)
- APA (2014): DSM V - hrvatsko izdanje, Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Corey, G. (2004). Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije, Naklada Slap, Jastrebarsko
- Berger, J. (1980). Treći roditelj: Novi pravci grupne psihoterapije, Nolit, Beograd.
- Dumont, F. i Corsini, R.J. (2003). Šest terapeuta i jedan klijent. Naklada Slap: Jastrebarsko.
- Anić, N. (ur.) (1990). Praktikum iz kognitivne i bihevioralne terapije III., Društvo psihologa Hrvatske, Zagreb.
- Ellis, A. i Dryden, W. (2001). Racionalno-emocionalna bihevioralna terapija, Naklada "Slap", Jastrebarsko

Praktičnu primjenu usvojenih znanja i vještina, kao i stručnu praksu studenti realiziraju na pojedinim kolegijima u skladu sa predmetnim sadržajima i obavezama.

1.8.Cilj studijskog programa

Temeljni cilj ovog studijskog programa je sticanje istraživačkih i stručnih kompetencija za samostalan rad psihologa:

- 1) usvajanje savremenih spoznaja iz onih područja psihologije koja su direktnije povezana sa aktualnom problematikom sa kojom se psiholog susreće u praksi
- 2) upoznavanje studenata sa problematikom rada psihologa u okviru različitih područja (odgojno-obrazovnih, zdravstvenih, organizacijskih), obučavanje u procjeni, te savladavanje najnovijih intervencija i tehnika za koje su novija istraživanja pokazala

visoku učinkovitost u praksi

- 3) osposobljavanje studenata za kritički odnos spram problema u području teorije i prakse rada psihologa, te razvijanje sposobnosti za unapređenje metodologije naučno-istraživačkog rada
- 4) usvajanje teorijskih i praktičnih znanja u području testiranja naučnih hipoteza savremenim statističkim metodama i softverskim rješenjima
- 5) razvijanje sposobnosti studenata da stečena znanja i kompetencije na što adekvatniji način povežu sa radom u praksi.

1.9.Kompetencije i vještine koje se stiču završetkom II ciklusa studija

Drugi ciklus studija psihologije studentima nudi dodatno teorijsko i praktično obrazovanje iz područja struke:

- osposobljavanje za viši nivo kritičkog prosuđivanja i analiziranja literature, te samostalan naučno-istraživački rad u oblasti psiholoških nauka.
- osposobljava studenta za samostalni rad psihologa u različitim područjima psihologije, te kao stručnog saradnika u svim djelatnostima savremenog društva: predškolske institucije, osnovne i srednje škole, visokoškolsko obrazovanje, socijalna zaštita, zapošljavanje, zdravstvo, privreda, policija, vojska, trgovina (marketing), državne i upravne institucije (kao što su privredne i slične komore, državni zavodi za socijalnu zaštitu itd.)
- integriranje stečenih savremenih znanja iz područja psihologije omogućava svršenim studentima mogućnost bavljenja složenom problematikom na radnom mjestu, bavljenje voditeljskim i koordinacijskim aktivnostima, participiranje u radu stručnih timova, samostalni rad u javnim društvenim i privatnim ustanovama

Akadska titula i zvanje **magistra psihologije** studentima daje pravo korištenja zaštićenog stručnog zvanja, te pravo na samostalni rad u institucijama odgoja i obrazovanja (predškolske ustanove, osnovne i srednje škole, visokoškolske ustanove, pedagoške institucije), centri za socijalni rad, zdravstvene ustanove (ustanove za mentalno zdravlje, savjetovališta), domovi za djecu bez roditeljskog staranja, ustanove za zaštitu djece ometene u razvoju, savjetovališta za mlade, za brak i porodicu, u centrima za liječenje bolesti ovisnosti, disciplinskim centrima, kazneno-popravnim zavodima i službama za stare, osobe sa

invaliditetom i druge specijalne i društvene probleme, u institucijama državne uprave i lokalne samouprave, ustanovama za zapošljavanje, privrednim organizacijama, policiji, vojsci, nevladinim organizacijama i drugim institucijama u kojima se odvija psihološka djelatnost.

Specifične kompetencije koje student/ica stiče nakon master studija iz područja Psihologije:

- Samostalno koncipiranje i provedba psiholoških istraživanja: planiranje, provođenje i evaluaciju projekata i programa;
- Priprema za nastavak naučnog i stručnog usavršavanja
- Djelotvorno rješavanje stručnih problema na osnovu profesionalnih znanja i vještina te kritičkog i kreativnog mišljenja;
- Samostalan rad u različitim područjima psihologije (odgojno-obrazovnom, zdravstvenom, organizacijskom), psihološku procjenu, savjetovanje i primjenu potrebnih psiholoških intervencija i tehnika;
- Sposobnost za profesionalnu komunikaciju s klijentima kao i sa članovima interdisciplinarnih timova;
- Osposobljenost za obavljanje profesionalnih zadataka i rješavanje stručnih problema u skladu sa etičkim standardima struke.

1.10. Uslovi upisa u slijedeći semestar, te način završetka studija

Student stiče pravo na upis u naredni semestar ukoliko je odslušao nastavu iz prvog semestra. Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja, u visini koju utvrdi Senat.

Student koji obnavlja studijsku godinu, obavezan je prisustvovati realizaciji nastave samo iz nastavnih predmeta iz kojih nije izvršio utvrđene obaveze učešća u nastavi, odnosno nije ostvario pravo na potpis.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar, a nije odbranio završni magistarski rad, prelazi u status studenta apsolventa koji traje od prvog dana naredne akademske godine do kraja iste. U tom periodu ima pravo na obavljanje preostalih završnih ispita, u svakom kalendarskom mjesecu.

O izvršavanju obaveza studenata iz svih oblika nastavnog rada vodi se jedinstvena evidencija za svaki nastavni predmet.

Student na kraju studija piše završni magistarski rad te ga javno brani.

1.11. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa **istorodnih** akreditovanih studijskih programa na studijski program Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Pod **istorodnim** studijskim programom smatraju sestudij psihologije i studij pedagogije-psihologije. Student može izvršiti prelazak sa drugog javnog univerziteta pod uslovima i na način utvrđen Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli. Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.